

Tractat d'amor en plenitud

MIREIA LLEÓ I BERTRAN

Ricard Creus, després de *Cada dia un dia* (2006), on s'aplega gran part de la seva obra poètica des de 1968 al 2003, ens ofereix ara una cinquantena llarga de poemes d'amor, inèdits fins avui. El llibre, amb una acuradíssima edició, està format per quatre parts: «Fruïtes del temps collides amb desgana» (que s'havia d'haver editat conjuntament amb *M'estimo el cos*), «Poemes d'amant i d'amant», «7 cançons d'amor i tot» i «Deixant d'amor». Creus tria el vers lliure gairebé en la totalitat dels poemes. I cita dos poetes, que reconeix com a mestres: Ausiàs March i Joan Salvat-Papasseit. En la primera part ressona una veu amb connotacions marquianes: es tracta d'homenatjar el gran poeta medieval buidant-lo per donar-li un nou sentit, lliure d'academicismes: «Plegats tu i jo / anem lligats per sageta d'amor / que ens traspasa tots dos».

Per copsar l'apropament i l'emmira-llament en Salvat-Papasseit, haurem de fer una lectura del llibre *M'estimo el cos*, editat per Pagès Editors i inclòs posteriorment en el volum *Cada dia un dia*.

Som davant d'una poesia on la vida viscuda en companyia de la dona estimada, la pintora Esther Boix, es trenca i es cabdella amb les etapes de l'existència personal, amb llums i ombres; amb dubtes i amb l'alegria i el goig de la vida diària. Els poemes són la crònica de gairebé tot un camí plegats, amb les edats diverses i els estadis i àmbits que la mateixa existència comporta. Es tracta d'una lírica de la companyia i la complicitat; complicitat que neix de compartir i d'haver tastat plegats els fruits de l'erotisme, la tendresa, la passió, l'art, els viatges, el pa i totes les cares de la bellesa i la grisor. I sempre des de l'estimació profunda i el respecte, des del record i des del present: avui encara. L'experiència amorosa es reflecteix en llocs forans: «En aquell estiu anglès / la lluna se'ns posava sobre

el llit / rectangular i crua com holandesa de paper glaçat, / nosaltres nus hi escrivíem jeroglífics / i el contacte d'un cos amb el de l'altre / ens dava el vaivé dolç del mar calat de sol».

La vida en parella comporta un enriquiment personal, des de la subjectivitat i l'individualisme, entès com a generador de més vida: «[...] I pels meus ulls la neu / continuava caient / del cel com pètals / d'un presseguer florit. / La neu, com tot, / hi ha dies que té / aparença subjectiva».

L'amor també sap els canvis que el temps ha cisellat en els cossos i en el desig: «Quan jo estava sol / vaig trobar un cabell teu, un cabell de no-res / llarg i fi i transparent / que sabia que no era dels meus, / un cabell de no-res / d'aquests d'ara / que no tenen ja el color / de quan ens vam conèixer». O bé: «[...] l'amor era tan jove / com nosaltres i / cada dia reprenia / distint camí / que ens duïa a tu i a mi / al lloc de sempre / i sempre era sorpresa, / el temps ho envelleix tot [...]».

Hi ha lloc per a la sublimació de la casa com a lloc comú on la vida es va succeint i on s'ha construït el recer, la intimitat, el caliu: «Vaig néixer en una casa / i m'ha calgut passar tant de temps / a tants de pisos / abans de tornar a viure en una casa [...] / La nostra, ves, és una casa trobada / com es troba la vida / bastida sobre fonaments antics i sota degotalls impertinents [...]».

Tot llegint el poema *De dos en dos*, pujava les escales em vénen a la memòria uns versos del poeta italià –aquest país tan estimat per Ricard Creus i Esther Boix– Eugenio Montale, que poden servir per cloure el viatge d'amor d'aquest llibre humà, generós, colpidor, tendre i profundament humà:

«Ho sceso milione di scale dandoti il braccio / non già perché con quattr'occhi forse si vede di più. / Con te le ho scese perché sapevo che di noi due / le sole vere pupille, sebbene tanto offuscate, / erano le tue» ('He baixat

RICARD CREUS

Ahir d'amor i avui encara

Ed. Meteora. Col·lecció Mitilene, núm. 19.

Il·lustració d'Esther Boix.

Barcelona, 2010. 111 pàgines.

milions d'escales prenent-te del braç / i no perquè quatre ulls hi vegin més que dos. / Les he baixat amb tu perquè sabia que de nosaltres dos / les úniques pupil·les de debò, tot i tan entelades, / eren les teves'».

MIQUEL PAIROLÍ

Octubre

A Contra Vent. Barcelona, 2010.

294 pàgines.

L'escriptor de Quart (1955) ha escrit un excepcional dietari de maduresa, marcat per la depuració i la senzillesa. Pairolí disposa de prou pau per observar les coses amb l'atenció i la constància que es necessiten per comprendre-les. El pas del temps, la natura, la mort... els temes clàssics de qualsevol gran dietari.